

Full diocesà

4 de setembre del 2022

p5 — Jaume Clotet, iniciador del llenguatge de signes a Catalunya

p7 — Conflicte a Nicaragua entre el govern i l'Església

Escolta la veu de la Creació

«Escolta la veu de la creació» és el tema i la invitació del Temps de la Creació d'enguany. Aquest període ecumènic ha començat l'1 de setembre amb la Jornada Mundial d'Oració per la Cura de la Creació i acabarà el 4 d'octubre amb la festa de sant Francesc.

«És un moment especial —explica el Sant Pare— perquè tots els cristians resem i cuidem junts la nostra casa comuna», com també «una oportunitat per a conrear la nostra “conversió ecològica”». I puntualitza que aquesta conversió va ser encoratjada per sant Joan Pau II com a resposta a la «catàstrofe ecològica» anunciada per sant Pau VI ja en 1970, en el seu discurs amb motiu del 25è aniversari de la FAO. En

el seu missatge d'enguany, el Papa fa una crida a practicar una espiritualitat ecològica, denuncia l'antropocentrisme despòtic i manifesta la seva esperança davant les pròximes cimeres mundials: COP27 sobre el clima, a Egipte, al novembre, i COP15 sobre la biodiversitat, al Canadà, al desembre.

A més, la Conferència Episcopal s'uneix a aquesta jornada a través de la Subcomissió Episcopal per a l'Acció Caritativa i Social. «Crisi energètica, pau i cura de la creació» és el títol que encapçala el text que signen els bisbes d'aquest organisme, els quals adverteixen que amb la guerra s'ha posat en perill l'atenció als problemes de fons de la humanitat en l'ordre energètic i en l'ordre alimentari.

«Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu»

Diumenge XXIII durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre de la Saviesa

Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor? Perquè els raonaments dels mortals són insegurs, són incertes les nostres previsions: el cos que es descompon afeixuga l'ànima, aquesta cabana de terra és una càrrega per a l'esperit, capaç de meditar. Si amb prou feines ens afigurem les coses de la terra, si ens costa descobrir allò mateix que tenim entre mans, qui haurà estat capaç de trobar un rastre de les coses del cel? Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu donat la saviesa, si no haguéssiu enviat de les altures el vostre Esperit Sant? Així s'han redreçat els camins dels habitants de la terra, els homes han après a conèixer què és del vostre grat, i la saviesa els salva.

(9,13-18)

Salm responsorial

Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.

[89]

Lectura de la carta de sant Pau a Filèmon

Estimat: Jo, Pau, ambaixador de Crist i pres per causa d'ell, recorro a tu intercedint a favor del meu fill Onèsim, jo que l'he engendrat en la fe estant a la presó. Ara te'l retorno com si t'enviés el fruit de les meves entranyes. Jo hauria volgut retenir-lo al meu costat perquè em servís en lloc teu mentre seré a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no m'hauria agraït obligar-te a fer un favor com aquest, si tu no el feies de bon grat. Qui sap si, providencialment, Onèsim se separà un moment de tu perquè ara el recobris per sempre, i no com esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però més encara ho ha de ser per a tu, tant humanament com en el Senyor. Per tant, si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns, rep-lo com em rebries a mi mateix.

(9b-10.12-17)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

En aquell temps, Jesús anava amb molta gent. Ell es girà i els digué: «Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que

el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu. Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu.

»Suposem que algú de vosaltres vol construir una torre. ¿No us asseureu primer a calcular-ne les despeses per veure si teniu recursos per acabar-la? Perquè, si després de posar els fonaments, no podíeu acabar l'obra, tots els qui ho veurien començarien a burlar-se'n i dirien: "Aquest home havia començat a construir, però no pot acabar." Si un rei vol anar a combatre amb un altre, ¿no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil? I si veia que no pot, quan l'altre encara és lluny li enviarà delegats a negociar la pau. Així també ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.»

(14,25-3)

«Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor?»

Portar la creu

Carles Riera i Fonts, pvre.

Ser deixeble de Jesús significa acompanyar-lo també en el sofriment.

Les seves paraules no ens volen pas dir que hàgim de negar l'estimació a la família i a la pròpia vida, sinó que es tracta de situar l'amor a Déu en la perspectiva de l'amor a tota la humanitat, perquè estimar Jesús equival a estimar els altres (cf. «tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu», Mt 25,40).

Cal reconèixer el rostre de les persones víctimes de la guerra i de la fam, essent com són fills de Déu. No podem relativitzar el dolor de tants germans nostres que porten la creu a coll. (Si meditàvem sobre la mort de Crist i la seva resurrecció, la nostra comprensió de l'Eucaristia milloraria, diu el cardenal B. Hume.)

La creu és alhora signe de dolor i d'esperança. La paraula de Jesús, adreçada al cap i al cor de l'oient, ens parla de poder acabar l'obra començada i de negociar la pau. Per tant, fem per manera que no siguin vans els treballs de tanta gent que lluita i espera («Tantus labor non sit cassus», de la seqüència *Dies irae*) i concertem la pau entre els pobles practicant la justícia. En això consisteix ser deixebles de Jesús.

Creure en Déu —fer-li un lloc en el pensament humà— vol dir adonar-se que la vida té sentit (Wittgenstein) i que les tribulacions dels altres ens afecten. L'home religiós és aquell qui no es tanca en ell mateix, qui sap renunciar al que és relatiu per a aconseguir el que és essencial.

La imatge

Si un vol construir una torre, abans calcula si té prous recursos per acabar-la, no fos que l'hagués de deixar a mig fer i fos la riota de tothom. D'aquest consell de prudència Jesús en treu una conseqüència aparentment imprudent, almenys als nostres ulls de "vius": "Així també ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té". És cert, per anar amb Jesús cal ser despresos i estimar-lo per damunt de tot.

Crist, carregant la Creu (1565). Titian

Agenda

Lit. hores: Setmana III

5 dilluns

—Santa Teresa de Calcuta, fund.
1C 5,1-8/Salm 5/Lc 6,6-11

6 dimarts

—Sant Zacaries, profeta
1C 6,1-11/Salm 149/Lc 6,12-19

7 dimecres

—Santa Judit, vg. i mr.
1C 7,25-31/Salm 44/Lc 6,20-26

8 dijous

El Naixement de la Benaurada Verge Maria
Les "marededéus trobades": Tura, Meritxell, Montserrat, Queralt...
—Santa Adela, rel.
Mi 5,1-4a o bé Rm 8,28-30/Salm 12/Mt 1,1-25

9 divendres

La Mare de Déu del Claustre, a Solsona
—Sant Pere Claver, jesuïta
1C 9,16-19.22b-27/Salm 83/Lc 6,39-42

10 dissabte

—Sant Nicolau de Tolentino, rel.
11C 10,14-22/Salm 115/Lc 6,43-49

11 diumenge XXIV de durant l'any / Cicle C

Ex 32,7-11.13-14/Salm 50/1Tm 1,12-17/Lc 15,1-32

Bicentenari del naixement de Jaume Clotet

Jornada Científica commemorativa del claretianisme manresà, impulsor de la llengua de signes catalana

El pròxim dia 8 de setembre tindrà lloc la jornada «Clotet 200 anys. Jornada Científica per commemorar el bicentenari del naixement de Jaume Clotet, impulsor de la llengua de signes catalana», organitzada pel Grup de Recerca Traducció Audiovisual, Comunicació i Territori (TRACTE) de la UVic-UCC. La jornada, que tindrà lloc a la Sala Segimon Serrallonga de l'universitat, compta amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Vic i l'Associació de Sords de Vic i Comarca.

Jaume Clotet, manresà, fou cofundador de la congregació claretiana. La commemoració del bicentenari de Jaume Clotet no és solament un acte erudit tancat dins la bombolla universitària. Aquesta iniciativa, presa en el marc d'activitats de rellevància científica o humanística, serveix per a acostar la ciència a la societat. Així, doncs, i de manera principal, la trobada s'obre al conjunt de les persones sordes signants d'Osona, en particular, i de tot Catalunya, com també a totes aquelles persones interessades en la llengua de signes catalana en general.

Ens trobem, per tant, davant una jornada que té un doble interès (local i internacional), amb un lligam sobretot amb la ciutat de Vic, però també amb altres localitats de Catalunya. De fet, l'interès de Jaume Clotet per la comunicació de les persones sordes va començar l'any 1848 al poble de Civit quan un pare volia que confessés el seu fill sord perquè pogués rebre el sagrament de la comunió. En adonar-se que el fill es comunicava amb el pare amb signes, Clotet va voler aprendre la llengua de signes, que en aquella època no tenia cap reconeixement de la societat ni tampoc lingüístic. Clotet va aprendre la comunicació gestual bàsica aprofitant la convalescència d'una operació de genoll l'any 1850 i des d'aleshores començà la catequesi per a nens i nenes sords a Vic.

La jornada serà accessible per a persones sordes amb subtitulació i llengua de signes. No cal inscripció prèvia; és una activitat gratuïta i de lliure accés.

Programa

La jornada comença a les 9 del matí amb l'obertura oficial. A 2/4 de 10 del matí, el P. Juan Carlos Martos, claretianisme, oferirà una semblança de l'homenatjat. Seguiran diverses ponències històriques i sobre la llengua de signes a càrrec de la Dra. Maite Godayol Puig, historiadora, professora al col·legi Sant Miquel dels Sants a Vic, Xavier Moral, cap de l'Àrea de Foment de la LSC a la Generalitat de Catalunya i de l'escriptor Ramon Ferrerons, estudiós de la llengua de signes catalana (LSC). A la tarda, a 3/4 de 4, hi haurà una taula rodona sobre "Religió, educació i persones sordes", a cura del Mn. Xavier Pagès de la Pastoral del Sord de Barcelona. I faltant deu minuts per les cinc, hi haurà un debat amb David Puigsallosas, Guillem Carles, Maria Bisbal i Raquel Barandiarán. Experiències i records. El paper històric de l'Església en l'ús de la llengua de signes. A la pàgina web de la Universitat de Vic trobareu el programa complet.

Després de dos anys, es reprenen les colònies d'estiu de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes

Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes

L'estiu és època de viatges, d'excursions, d'anar a la piscina, de vacances... i també de colònies. Doncs això darrer és el que la delegació comarcal d'Osona i Ripollès de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes de Vic ha fet del 8 al 13 d'agost, a la casa de colònies del Molí de la Riera de Sant Pere de Torelló. Després de dos anys de no poder-ne fer per culpa de la pandèmia, aquest any s'han pogut reprendre, de la mateixa manera que es va reprendre el pelegrinatge.

Es tractava d'unes colònies destinades a persones grans, amb discapacitat o amb alguna malaltia, per donar benestar a elles i a les seves famílies, en forma d'uns dies de vacances plens d'activitats, de jocs i de convivència.

Així, vam construir un mandala amb boletes de paper de seda, vam fer penjolls amb fang, un pal de pluja; ens van ensenyar com es juga a bitlles catalanes, férem jocs de preguntes i respostes, férem mímica i endevinalles; jocs d'aigua; un gran mural on, amb pintura i música, expressàvem els nostres sentiments; escoltàrem un concert de música tradicional. Tot això, sense oblidar la gimnàstica de cada matí, la missa i pregària de cada dia i, com a novetat, a més del canvi de casa de colònies, l'estona de piscina, on més d'un va perdre la por fent una bona remullada, gràcies a la cadira adaptada que permetia fer el bany a les persones grans o amb mobilitat reduïda.

Unes activitats muntades i dutes a terme gràcies a les persones voluntàries que van estar-s'hi tota la setmana o les que hi anaren esporàdicament. Un voluntariat que no solament aportà benestar a les persones a qui anaven destinades les colònies sinó també als mateixos voluntaris.

El darrer dia, un dinar de germanor i una rotllana entonant «És l'hora dels adeus» van posar punt final a una gran setmana de colònies, que esperem poder tornar a repetir l'any vinent, amb més persones, més voluntaris (sobretot joves) i intentant superar l'èxit de les darreres.

El misteri d'iniquitat

Josep Ruaix i Vinyet, prvere.

Quan, en un meu article publicat en aquest Full de data 21-9-2021, al·ludia al «misteri d'iniquitat», poc em podia imaginar que aquesta paorosa realitat demostraria terriblement la seva presència en el món a finals de febrer de l'any 2022 amb l'atac de Rússia a Ucraïna, atac i consegüent guerra que, en el moment de redactar aquest escrit, ja fa sis mesos que dura i no s'endevina pas quan ni com acabarà.

Per a mi, en efecte, aquest atac, condemnat per la immensa majoria de països representats a l'ONU, i que, d'altra banda, ha ocasionat milers de morts, incomptables ferits, immenses destruccions, multitudinaris desplaçaments de població, altres drames humans, lamentable misèria, recessió econòmica i perjudicis a tot arreu, més el perill d'una conflagració bèl·lica mundial i la por del llançament de bombes nuclears, és un exemple ben clar del misteri d'iniquitat, com ho va ser l'Holocaust perpetrat, durant la II Guerra Mundial, pel nazisme.

Recordem que aquesta expressió de «misteri d'iniquitat» prové de la Segona Carta als Tessalonicencs, la qual, en la seva versió llatina de la Vulgata, diu: *Nam mysterium iam operatur iniquitatis...* (2Te 2,7), que la BCI (bíblia catalana interconfessional, Barcelona 1996) tradueix: «El regne misteriós del mal ja ha entrat en acció...» Hi al·ludeix, per citar un sol document major i relativament recent, la constitució *Gaudium et spes* del Concili Vaticà II en els núms. 2 i 13. En tots aquests llocs també es fa referència a l'*inicius*, és a dir, el Malvat, el Maligne, el Príncep d'aquest món, etc. I és que, tant la Sagrada Escriptura com la Tradició de l'Església —en aquest sentit, recordem tan sols una de les renúncies del baptisme: «Renuncieu a Satanàs...?» (cf. *Ritual del bateig*, núm. 140, segons l'edició de 1970)—, no s'explica

l'existència d'uns mals tan horribles a la terra si no és per l'acció d'un ésser misteriós a qui Déu deixa actuar provisionalment en contra del bé.

Mirem, però, l'altra cara de la moneda. Efectivament, la Bíblia i la Tradició eclesial també ens asseguren, com ja he insinuat, que aquest misteri d'iniquitat no té pas l'última paraula, sinó que Jesús, el Senyor, el farà morir amb l'alè de la seva boca, l'aniquilarà el dia de la seva vinguda (cf. 2Te 2,8b), que aquest món serà alliberat per Crist crucificat i ressuscitat, a fi de transformar-lo i portar-lo al seu acompliment definitiu segons el pla de Déu (cf. *Gaudium et spes* 2) i que el Senyor mateix va venir per alliberar i enfortir l'home, renovant-lo interiorment i traient fora «el príncep d'aquest món» que el retenia en la servitud del pecat (cf. *ibídem* 13).

Dit d'una altra manera, el «misteri d'iniquitat» queda englobat —i, per tant, sotmès— pel «misteri pasqual». Al principi i al final —i també en l'endemig— «primereja» (com plau dir-ho al Papa actual, d'arrels culturals argentines) l'amor de Déu a nosaltres i l'amor de nosaltres a Déu; aquest amor, per part del Fill de Déu, arriba a l'extrem en la Creu —com recordem cada any el Dijous Sant— i, per part nostra, a la purificació que ens procura el dolor, sigui petit sigui gros (fins a atènyer a vegades la misteriosa iniquitat) —com recordem anualment el Divendres Sant—; i culmina en la joia inenarrable de la resurrecció —com recordem sobretot per Pasqua, un temps, figura de l'eternitat, que s'allarga cinquanta dies.

Misteri d'iniquitat, sí; però assumit pel misteri de la fe (*mysterium fidei*), vençut pel misteri pasqual (*mysterium paschale*) i ordenat al misteri de la salvació (*mysterium salutis*).

La dictadura sandinista, en conflicte amb l'Església

Redacció

En les darreres setmanes ha crescut la preocupació sobre la situació de Nicaragua, on el règim sandinista liderat per Daniel Ortega ha entrat en una ofensiva per fer callar tota veu no subordinada.

La notícia que ha fet saltar totes les alarmes ha estat la detenció del bisbe de Matagalpa, Rolando Álvarez. Aquest prelat no sols havia qüestionat la repressió des de les protestes socials del 2018, que va causar centenars de morts, sinó que abans encapçalà en el municipi de Rancho Grande protestes contra una concessió minera a una transnacional, i el govern es veié obligat a revocar-la.

Es tracta d'un arrest domiciliari, oficialment per organitzar «grups violents», al qual s'està sotmetent tant el bisbe

com cinc sacerdots, dos seminaristes i un periodista gràfic, després de romandre quinze dies confinats a la seu de la diòcesi de Matagalpa, situada al nord de Nicaragua. El 19 d'agost la policia va entrar violentament a la cúria.

Tal és l'arbitrarietat del succés que ha estat qualificat literalment de «segrest» per part del president de l'episcopat espanyol, el cardenal Joan Josep Omella, en una carta en la qual exigeix la llibertat no sols del pastor sinó de tot el poble de Nicaragua.

Per la seva banda, el papa Francesc en l'àngelus va manifestar la seva «preocupació i dolor» per la situació del país centreamericà. El pontífex va desitjar que «es puguin trobar les bases per a una convivència respectuosa i pacífica».

El llibre

Jérôme Lejeune, un retrato espiritual

Aude Dugast

Editorial Palabra
272 pàgines
19,90 euros

Jérôme Lejeune (1926-1994) és conegut pel seu treball pioner en genètica, la seva dedicació al servei dels pacients amb discapacitat mental i la valentia amb què els va defensar. Però molts desconeixen les seves motivacions més profundes. Com es va convertir un jove estudiant de medicina en un referent per als seus amics jueus i musulmans? Per què constitueix per a molts metges joves un model a seguir?

Aquest llibre ens permet de conèixer més íntimament el mestre, l'espòs i el pare. Mostra com la dinàmica de les virtuts el va portar a la plena realització de si mateix. El papa Francesc en el 2021 va declarar venerable aquest científic francès.

El Sínode per l'esperança en la seva recta final

Romà Casanova, bisbe de Vic

Estem enfilant el nou curs pastoral en tots els àmbits del nostre bisbat a fi d'emprendre les activitats pròpies de les nostres parròquies i comunitats. Ho hem de fer, com sempre, amb renovada il·lusió, perquè treballem en la vinya del Senyor, al servei de tantes persones que cerquen Crist en la seva vida.

És el moment en què «alguns» discerniran quina és la voluntat de Déu per a la nostra Església

El curs pastoral que ara iniciem té al davant un fet eclesial de gran importància: la recta final del Sínode Diocesà. Aquest, convocat fa quatre anys (setembre del 2018), ha fet el seu camí amb els grups sinodals d'arreu del bisbat, i ara empenen un moment clau en el seu itinerari: l'Assemblea Sinodal. És bo de recordar la dinàmica pròpia d'un sínode en l'Església. Sempre és «un», el bisbe, el qui convoca «tots» els membres de l'Església particular a fer el camí sinodal. «Molts» són els qui responen a la crida per a formar grups sinodals. Després són «alguns» els convocats a l'assemblea sinodal. Per a tornar altra vegada a «un», el bisbe, el qual, havent escoltat el que s'ha dit en els grups sinodals i en les sessions de l'assemblea, promulga els decrets i orientacions pastorals a «tots» els qui formen la diòcesi.

Ara som, doncs, en el moment en què «alguns», en representació de tot el cos eclesial, han de posar-se a l'escolta de l'Esperit, en la pregària i el diàleg, per a discernir quina és la voluntat de Déu per a la nostra Església en aquest canvi d'època. No és pas un moment fàcil, però sí que tenim l'esperança certa que Déu és viu i vol vida plena per a tothom; a més, sabem que hem d'estar ben oberts a la no-

vetat i a la sorpresa de Déu. Com ens diu el papa Francesc: «La proposta cristiana mai no envelleix. Jesucrist també pot trencar els esquemes avorrits en els quals pretenem tancar-lo i ens sorprèn amb la seva constant creativitat divina. Cada vegada que intentem tornar a les fonts i recuperar la frescor original de l'Evangeli, broten nous camins, mètodes creatius, altres formes d'expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual» (EG, 11).

Aquests «alguns» són convocats el 18 de setembre a la nostra catedral, a les cinc de la tarda, i amb ells també «tots» els qui estimem Crist en aquesta Església de Vic som invitats a participar en la celebració de l'inici de les sessions de l'Assemblea Sinodal. Espero que siguem «molts» els qui visquem aquest fet històric per al nostre bisbat, invocant l'Esperit Sant, pregant pel fruit pastoral del nostre *Sínode per l'esperança* i celebrant l'Eucaristia.

